

פרשת שלח — מדוע הוציאו המרגלים את דיבת הארץ?

בפרשה מסופר על חטא המרגלים. המרגלים היו אנשים חשובים, וכמו שמעידה התורה עליהם: "כָּלֶם אֲנָשִׁים, רָאשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה" (יג ג), ופירש רש"י: כל "אֲנָשִׁים" שבמקרא לשון חשיבות, ואכן בזמן שנשלחו היו המרגלים חשובים, כשרים וצדיקים.

נשאלת השאלה: מה הביא את המרגלים הצדיקים להוציא את דיבת הארץ, ולשכנע את העם שלא להיכנס לארץ ישראל?

ב"זוהר" (חלק ג דף קנח א) כתוב שהמרגלים שהיו ראשי בני יִשְׂרָאֵל במדבר, חששו שכאשר ייכנסו לארץ ישראל תשתנה צורת ההנהגה והם יאבדו את מעמדם, ולכן הייתה בסתר ליבם העדפה להישאר במדבר. אבל הואיל ולא היה נעים להם להגיד לעם שזאת הסיבה, לכן הם אימצו "אידיאולוגיה ביטחוניסטית" והזהירו שהכניסה לארץ ישראל היא סכנת נפשות.

תאוות השררה גרמה למנהיגים הצדיקים לחטוא ולהחטיא את ישראל והם המיטו אסון ובכייה לדורות. כיוצא בדבר מצאנו אצל ירבעם בן נבט. לאחר שמת שלמה המלך, התחלקה המלכות בין רחבעם בנו של שלמה שקיבל את המלכות על שבט יהודה, לבין ירבעם בן נבט משבט אפרים, שקיבל את המלכות על שאר השבטים. ירבעם בן נבט פחד שאם יעלו עם ישראל לרגל לירושלים, הם ימרדו בו ויעברו לצידו של רחבעם שמולך בירושלים. לכן הוא עשה שני עגלים מזהב, אחד הוא שם בבית אל ואחד הוא שם בן, והוא אסר על עם ישראל לעלות לבית המקדש בירושלים.

הסבר נוסף לחטא המרגלים כותב הרב עקיבה יוסף שלזינגר, שפעל ועודד את העלייה לארץ ישראל, את גאולת אדמותיה ואת ההתיישבות והחקלאות בה. הוא נפטר בא' באייר תרפ"ב, ועל שמו נקרא הישוב בני עי"ש (= עקיבה יוסף שלזינגר). הסבר זה מובא בספרו "תורת יחיאל" (ירושלים, תשל"א, בראשית, עמוד שדמ), והוא נכתב מתוך השקפתו על המציאות בתקופתו, הרלוונטית גם בימינו.

כשהלכו ישראל במדבר, ירד עבורם מן בכל יום, ולכן הייתה להם אפשרות ללמוד תורה כל היום על מן מנוחות בלי דאגות של פרנסה. הם ידעו שכאשר הם ייכנסו לארץ ישראל יפסיק הַמָּן, והם יצטרכו להתחיל לעבוד לפרנסתם, וכתוצאה מכך הם ילמדו פחות תורה. "אם כן", טענו המרגלים, "עדיף להישאר במדבר וללמוד יותר תורה, מאשר להיכנס לארץ ישראל וללמוד פחות תורה!"

למרות ההיגיון המסוים שיש בטענה זו, נענשו המרגלים ועם ישראל שבאותו דור וגם לדורות. למדנו מכאן שחביב לקב"ה יהודי שגר בארץ ישראל ולומד מעט תורה, מיהודי הגר בחוץ לארץ ולומד הרבה תורה. הקב"ה משרה את שכינתו רק בארץ ישראל, ובחוץ לארץ אין שכינה שורה, לכן מי שמואס בארץ ישראל מואס בקב"ה. וכך אמרו רבותינו ב"תוספתא" (מסכת עבודה זרה פרק ה הלכה ב): יגור אדם בארץ ישראל

ארץ ישראל   אמונה   טהרת המשפחה   בית המקדש   פרשת שבוע   תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לשי" : shayleshay.co.il

אפילו בעיר שרובה עובדי עבודה זרה, ולא בחוץ לארץ אפילו בעיר שכולה ישראל. מלמד ששיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה.

אשרינו שזכינו לגור בארץ ישראל, זכות שרבים וטובים לא זכו לה. רק על כך יש לשבח ולהלל את ה' בכל יום.